

TÁJÉKOZTATÓ KEDVTELESBŐL TARTOTT ÁLLATOK TARTÁSÁRÓL

A kedvtelésből tartott állatok tartásának főbb szabályait az alábbi jogszabályok állapítják meg országos hatállyal:

- az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Ávt.)
- a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II.26.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Rendelet)
- a települési önkormányzat jegyzőjének az állatok védelmével, valamint az állatok nyilvántartásával kapcsolatos egyes feladat és hatásköreiről szóló 245/1998. (XII.31.) Korm.rendelet
- a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII.2.) Korm.rendelet
- az állatvédelmi bírságról szóló 244/1998. (XII.31.) Korm. rendelet

A Polgármesteri Hivatal számos esetben szembesül az e célú állattartással kapcsolatos bejelentéssel, így gyakorlati tapasztalatokkal rendelkezik arra vonatkozóan, hogy mely élethelyzetekben kell a legtöbb esetben alkalmazni a hatályos szabályozást. Ezek az alábbiak:

- 1.) *Az állatvédelmi hatósághoz leggyakrabban a kedvtelésből tartott állat – általában eb – védelme érdekében érkezik bejelentés. A bejelentések jelentős hányadában a bejelentő arra, hívja fel a figyelmet, hogy a tulajdonos az állatnak nem biztosít megfelelő méretű férőhelyet, nem gondozza, nem eteti, kikötve tartja.*

Ezekben az ügyekben az állatvédelmi hatóságnak mindenképp az Ávt. rendelkezéseit kell figyelembe vennie, mely kimondja, hogy az állattartó köteles **a jó gazda gondosságával** eljárni, az állat fájának, fajtájának és élettani szükségleteinek megfelelő életfeltételről gondoskodni. A szabadban tartott állatok számára - azok természetes viselkedését is figyelembe véve - **biztosítani kell olyan területet, illetve létesítményt, ahol azok veszély esetén, valamint az időjárás káros hatásaival és az egészségre ártalmas hatásokkal szemben védelmet találnak.** Az állandóan zárt körülmények között tartott állat számára **az állattartó köteles az állat szükségleteihez igazodó, megfelelő mozgásteret biztosítani.**

Az Ávt. értelmező rendelkezései között határozza meg a „jó gazda gondosságának” definícióját, mely szerint: **a jó gazda gondossága az az emberi tevékenység, amely arra irányul, hogy az állat számára olyan életkörülményeket biztosítson, amely az annak fajára, fajtájára és nemére, korára jellemző fizikai, élettani, tenyésztési és etológiai sajátosságainak, egészségi állapotának megfelel, tartási, takarmányozási igényeit kielégíti (elhelyezés, táplálás, gyógykezelés, tisztán tartás, nyugalom, gondozás, kiképzés, nevelés, felügyelet).**

További idevágó szabályokat állapít meg a Rendelet, amely kimondja, hogy a kedvtelésből tartott állatot **úgy kell tartani, hogy az állat tartása lehetővé tegye annak természetes viselkedését.** A Rendelet értelmében kedvtelésből tartott állatot és az állat tartási helyét **az állat tartójának naponta legalább egy alkalommal ellenőrizni kell.** Az állattartónak **gondoskodnia kell arról, hogy az állatok tartási helyén a környezeti viszonyok megfeleljenek az állatok szükségleteinek,** valamint hogy a tartási helyük úgy legyen kialakítva, hogy az ne okozhasson sérülést az

állatoknak. **Állandó fényben vagy állandó sötétségben, valamint állandó zajban állatot tartani nem szabad.**

A Rendelet az ebeket súlyuk alapján három kategóriába sorolja: kistestű eb (testtömege kisebb mint 20 kg), közepes testű eb (testtömege 20 és 40 kilogramm közé esik), valamint nagytestű eb (testtömege meghaladja a 40 kilogrammot). A Rendelet előírja a különböző kategóriába tartozó ebek vonatkozásában biztosítandó területek nagyságát. E szerint **tilos kistestű ebet 10 m²-nél, közepes testű ebet 15 m²-nél, nagytestű ebet 20 m²-nél kisebb területen tartósan tartani.**

Csoportosan tartás esetére is tartalmaz szabályokat a Rendelet, mely szerint tartósan csoportosan tartott ebek esetén számukra egyedenként **legalább 6 m² akadálytalanul használható területet kell biztosítani.** (A szabály értelmében nem minősül csoportos tartásnak a szuka együtt tartása a kölykeivel, azok hathetes koráig.) Az Ávt. értelmében a megkötve tartott vagy mozgásában egyéb módon korlátozott állat számára is biztosítani kell a zavartalan pihenés és a sérülésmentes mozgás lehetőségét, a rendelet pedig rögzíti, hogy ebet tartósan kikötve tartani nem szabad. A Rendelet 2022.01.01. napjától konkrétan megjelöli azokat az eseteket amikor az eb – nem tartósan – kiköthető. Ezek a következők:

14/A. § (1) Az eb nem tartós, átmeneti kikötése az alábbi feltétel esetén megengedett:

- a) az állaton végzett ápolás, illetve gyógykezelés céljából, annak idejére,
- b) az állat veszélyes viselkedése miatt, a veszélyeztetés idejére,
- c) közlekedésbiztonsági, az állat testi épsége és a járműforgalom zavartalan működése érdekében, vagy
- d) állatról emberre terjedő betegség megelőzése esetén, a betegség idejére.

(2) Eb esetében az (1) bekezdés szerinti átmeneti megkötésnél használt eszköz hossza

- a) kistestű ebnél 5 méternél,
- b) közepes testű ebnél 7 méternél,
- c) nagytestű ebnél 9 méternél,
- d) futólánc esetén a feszített és a futó részek hosszának összege 8 méternél, a futó rész hossza 3 méternél rövidebb nem lehet.

(3) A (2) bekezdés szerinti, átmeneti megkötéshez alkalmazott nyakörvnek forgóval ellátottnak kell lennie, és az az eb életfunkciót, táplálkozását nem nehezítheti el, az az állat számára fájdalmat nem okozhat.

(4) Lóféle esetében az istállón kívüli kikötés időtartama alkalmanként nem haladhatja meg a 60 percet.

2.) *Szintén gyakoriak az olyan tárgyú bejelentések, melyek arra utalnak, hogy az állattartó a kedvtelésből tartott állatát szájkosár nélkül, esetleg póráz nélkül sétáltatja.*

A vonatkozó szabályokat szintén az Ávt. és a Rendelet határozza meg. A Rendelet értelmében **belterület közterületén** - kivéve az ebek futtatására kijelölt területet - **ebet csak pórázon lehet vezetni, és közterületen ebet csak olyan személy vezethet, aki az eb irányítására, kezelésére és féken tartására képes.** A szabályhely értelmében tehát belterület közterület a póráz használata az eb méretétől független kötelező! Más a helyzet azonban a szájkosár használata kapcsán. A Rendelet közterületen az eb tulajdonosának biztosítania kell, hogy az eb sem más állatot, sem embert harapásával ne veszélyeztethessen, azonban szájkosarat használni – ha törvény,

kormányrendelet vagy miniszteri rendelet a szájkosár használatát nem írja elő - **kizárólag az egyed jellemzően agresszív magatartásának ismerete esetén kell.**

Az Ávt. rendelkezései értelmében az állatvédelmi hatóság – a hatóság kijelöléséről szóló jogszabály értelmében állatvédelmi hatóság ez esetben az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró **járási hivatal – az ebet egyedileg veszélyesnek minősítheti**, amennyiben

a) az eb fizikai sérülést okozott, és megvalósulnak a veszélyesnek minősítés e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott feltételei, vagy

b) az eb fizikai vagy pszichikai állapota alapján feltételezhető, hogy az embernek fizikai sérülést okozhat, és ez a veszélyhelyzet kizárólag az eb veszélyesnek minősítésével hárítható el.

Veszélyes ebnek az állatvédelmi hatóság által egyedileg veszélyesnek minősített eb tekintendő. **A veszélyes ebet polgári jogi szempontból vadállatnak kell tekinteni.** A szájkosár és pórázhasználat vonatkozásában **a Rendelet speciális szabályokat ír elő a veszélyes ebekre vonatkozóan, mely szerint veszélyes ebet közterületen vezetni, tömegközlekedési eszközön szállítani csak a harapás lehetőségét megakadályozó, biztonságos szájkosárral és a kibújást megakadályozó nyakörvvel, két méternél nem hosszabb, nem kihúzható pórázon, a tartási engedélyben megjelölt személy felügyeletével szabad.** E helyeken az ebet a pórázzal elengedni és a szájkosarat **levenni tilos.** Veszélyes eb felügyelete - a tartási engedélyben meg nem jelölt személyre - ideiglenesen sem ruházható át.

A szájkosár és póráz használata tekintetében a fentiekén túl meg kell említenünk a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabstv.) rendelkezéseit, melynek értelmében **aki a felügyelete alatt álló kutyát a település belterületén felügyelet nélkül bocsátja közterületre, vagy kóborolni hagyja, természeti és védett természeti területen, vagy vadászterületen - a vadászkutya és a triflakereső kutya kivételével - póráz nélkül elengedi vagy kóborolni hagyja, szájkosár és póráz nélkül közforgalmú közlekedési eszközön - vakvezető, illetve mozgáskorlátozottakat segítő kutya kivételével - szállítja, élelmiszer-elárusító üzletbe, közfürdő területére vagy játszótérre - vakvezető, illetve mozgáskorlátozottakat segítő kutya kivételével - beenged, illetőleg bevisz, „veszélyeztetés kutyával” szabálysértését követi el.**

3.) Több alkalommal érkezett olyan bejelentés, melyben a bejelentő az eb zavaró viselkedésére hívta fel a figyelmet.

A Rendelet értelmében **a kedvtelésből tartott állatot úgy kell tartani, hogy az állat tartása lehetővé tegye annak természetes viselkedését, ugyanakkor a környező lakóközösség kialakult élet- és szokásrendjét tartósan és szükségtelenül ne zavarja.**

- 4.) *Némely bejelentés arra utal, hogy a kedvtelésből tartott eb tartási helyéről rendre kiszökik a közterületre.*

Az Ávt. értelmében **az állattartó** nem csak az állat megfelelő és biztonságos elhelyezéséről, szakszerű gondozásáról **köteles gondoskodni, hanem az állat szökésének megakadályozásáról is.**

A települési önkormányzat jegyzőjének az állatok védelmével, valamint az állatok nyilvántartásával kapcsolatos egyes feladat és hatásköreiről szóló 245/1998. (XII.31.) Korm.rendelet értelmében **a jegyző, illetve a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatala** (a továbbiakban: járási hivatal) **az állattartót az állat megfelelő és biztonságos elhelyezése, valamint szökésének megakadályozása érdekében meghatározott építési munka elvégzésére kötelezheti.**

Nem gyakori tárgya a Polgármesteri Hivatalhoz érkező bejelentéseknek, de a szabályozni kívánt tárgykört érintően fontos megemlíteni a következőket:

- 1) Hatályos szabályozás rendelkezik arra vonatkozóan, hogy **a kedvtelésből tartott állat által okozott szennyeződések az állattartó a közterületről köteles eltávolítani.** Az erre vonatkozó szabályokat Mosonmagyaróvár Város Önkormányzat Képviselő-testületének a köztisztaságról és a közterületek védelméről szóló 23/2016. (v. 30.) önkormányzati rendelete szabályozza. Az önkormányzat által kialakított szabályozás értelmében, amennyiben az állattartó a vonatkozó szabályokat nem tartja be a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló önkormányzati rendelet alapján megsérti a közösségi együttélés alapvető szabályait és vele szemben közigazgatási bírság szabható ki.
- 2) A vonatkozó helyi szabályozás szintén kimondja, hogy **tilos állatot bevinni vagy beengedni a játszótérre vagy sportterületre.**
- 3) Némely esetben a bejelentés az állatok bántalmazására utal. Ennek kapcsán fontos megjegyezni, hogy az **Ávt. szabályainak értelmében tilos az állatnak indokolatlan vagy elkerülhető fájdalmat, szenvedést vagy sérülést okozni, az állatot károsítani,** így különösen az állatot nem szabad: kínozni, emberre vagy állatra uszítani, illetőleg állatviadalra idomítani, kényszertakarmányozásra fogni, kivéve az egészségügyi megfontolásból való kényszerű táplálás esetét, a kíméletét nem biztosító módon mozgatni és szállítani, elhelyezni, a teljesítőképességét felismerhetően meghaladó teljesítményre kényszeríteni, természetellenes és önpusztító tevékenységre szoktatni. **Az állatok kínzása az Ávt. szabályain túlmenően a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvénybe ütköző cselekmény, ami akár 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.**
- 4) Az **ebek összeírására és nyilvántartására vonatkozó szabályokat** az Ávt. rögzíti. A jegyzőnek három évente írja elő ebek összeírását. Az adatokról helyi elektronikus nyilvántartást kell vezetni, az adattartalmát az Ávt. 42/A. § határozza meg.
- 5) Az ebek transzponderrel történő megjelölésére vonatkozó szabályokat a Rendelet határozza meg. Ennek értelmében **4 hónaposnál idősebb eb csak transzponderrel megjelölve tartható.**

Az állatvédelmi szabályokat megsértése esetén az állatvédelmi hatóság az állattartót felszólítja a jogszabálysértés azonnali megszüntetésére határidő megjelölése mellett (tájékoztatva a lehetséges szankciókról: bírság, állattartás megtiltása), majd a határidő leteltét követően ellenőrzi, hogy az illető teljesítette-e a felszólításban foglaltakat. Amennyiben az állattartó a feltárt jogsértést nem szüntette meg, eljárás bírság kiszabásának van helye

(irányadó jogszabály az Ávt. – 43. §, valamint az állatvédelmi bírságról szóló 244/1998. (XII.31.) Korm.rendelet). Az állatvédelmi bírság az Ávt. 43. § (8) bekezdése alapján adók módjára behajtható köztartozásnak minősül. Amennyiben a fennálló jogsértés és a határozatban foglalt rendelkezések ismételt megsértése továbbra is fennáll, az állattartó az Ávt. (9)-(10) § értelmében 2-8 évre eltiltható az állattartástól.